

IZVEŠTAJ O RADU ORCA ZA 2005. GODINU

1. Prva rezolucija o zaštiti životinja u Srbiji i Crnoj Gori

Uvereni da Srbija i Crna Gora imaju civilizacijsku obavezu stvaranja tradicije zaštite životinja, ORCA je na V redovnoj Skupštini, 19. 03. 2005. godine, usvojila Prvu rezoluciju o zaštiti životinja u SCG. Kroz niz konkretnih preporuka, ovaj akt se obraća zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na svim nivoima, političkim partijama, medijima, privredi, građanima i nevladinim organizacijama, sugerišući način na koji se može unaprediti zaštita životinja u našoj zemlji.

Sa pozivom za podršku, Rezolucija je upućena Predsedniku Skupštine Republike Srbije, Predsedniku Vlade Republike Srbije, Predsedniku Republike Srbije, Predsedniku Republike Crne Gore, Predsedniku državne zajednice Srbije i Crne Gore, Predsedniku Skupštine Državne zajednice Srbije i Crne Gore, i svim drugim organima vlasti.

Rezoluciju su prvi podržali beogradski intelektualci: prof. dr Dobrivoje Radovanović, dekan defektološkog fakulteta; Miroljub Paunović, rukovodilac stacionara za majku i decu u Zvečanskoj, prof. dr Jelena Vlajković, psiholog, profesor na Filozofskom fakultetu; Ljuba Pejaković, direktor centara za prava deteta; Živorad Gajić, zavod za vaspitanje dece i omladine; Vesna Stanojević, direktor Savetovaništa protiv nasilja u porodici; prim dr Vojislav Ćurčić, psihijatar, psihoterapeut direktor Odeljenja za adolescentnu psihijatriju bolnice KBC „Dr Dragiša Mišović“, Vesna Brzev-Ćurčić, psiholog i psihoanalitičar, Čedomir Vasić, slikar, rektor Univerziteta umetnosti, prof. dr Marica Šuput, dekan Filozofskog fakulteta; Goran Paskaljević, reditelj; Dušan Kovačević, reditelj i ambasador SCG u Portugaliji; Petar Lalović, reditelj; Ivan Tasovac, direktor beogradske filharmonije; Mirjana Bobić Mojsilović, književnica; Vukica Mikača, umetnički fotograf;

Prvu Rezoluciju o zaštiti životinja podržali su i: Narodna kancelarija predsednika Republike, Univerzitet u Kragujevcu, Srpska akademija nauka i umetnosti (SANU), Srpsko lekarsko društvo, Prirodnački muzej, Udruženje pedagoga Srbije, Savetovanište za žene žrtve nasilja, Fond za humanitarno pravo, Omladina YAZAS-a, Udruženje Sloboda za životinje (kao korak do potpunog oslobađanja životinja), Help Animals, SOS Animals, Društvo za zaštitu životinja – APAS, Društvo za zaštitu životinja iz Valjeva i drugi.

Prvu Rezoluciju podržao je i Predsednik Republike Srbije, gospodin Boris Tadić, oktobra 2005. godine, Ovom prilikom, Predsednik Srbije je, između ostalog, istakao:

„Uveren da Srbija i Crna Gora imaju civilizacijsku obavezu stvaranja tradicije zaštite životinja, u potpunosti prihvatom principe i preporuke Prve Rezolucije o zaštiti životinja u Srbiji i Crnoj Gori, koju je izradila Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama - ORCA, i stoga svojim potpisom potvrđujem njenu nužnost.

Negovanje poštovanja i odgovornog odnosa prema životinjama pokazuje stepen civilizovanosti jednog društva. Zbog toga je neophodno da naša zemlja posveti veću pažnju zaštiti životinja, kao značajnom društvenom pitanju, koje se ne sme više zanemarivati.

Iskreno se nadam da će građani, političke partije, mediji, nevladine organizacije koje se bave razvojem civilnog društva, obrazovne i naučno istraživačke institucije, kao i privredne organizacije u našoj zemlji umeti da prepoznaju važnost Prve Rezolucije o zaštiti životinja u Srbiji i Crnoj Gori“.

Široka podrška ovoj rezoluciji predstavlja prvi korak u pravcu stvaranja tradicije zaštite životinja u našoj zemlji.

2. Inicijativa za uvođenje odredbe o zaštiti životinja u Ustav Republike Srbije

Devet udruženje za zaštitu životinja iz naše zemlje je aprila 2005. godine, uputilo zahtev za uvođenje odredbe koja se odnosi na zaštitu prava životinja u tekst nacrtu Ustava Republike Srbije. Zahtev predsedniku Narodne Skupštine RS, g. Predragu Markoviću, uputili su SOS Animals, Sloboda za životinje, Opstanak, Noa, Orka Novi Sad, Evropska inicijativa 17, Oaza, Help Animals i ORCA.

Naša udruženje su predložila uključivanje sledeće odredbe:

“Životinje imaju pravo na život u skladu sa svojom vrstom i zakonom.

Republika Srbija dužna je da poštuje i štiti prirodne temelje života, dostojanstvo životinja i obezbedi poštovanje i ostvarenje njihovih prava u interesu budućih pokoljenja.”

Uključivanje predložene odredbe u Ustav predstavljalo bi dobar ustavni osnov za donošenje zakona o zaštiti životinja, što je potreba ovog društva s obzirom na evidentnu pravnu prazninu koja postoji u ovoj oblasti kao i potrebu za prihvatanjem nekih evropskih vrednosti i pravnih normi koje su sadržane u nekoliko konvencija Saveta Evrope, odnosno evropskim direktivama iz ove oblasti.

3. Zlostavljanje životinja, krivično delo i u Srbiji

Prvog januara 2006. godine, u Srbiji je stupio na snagu Krivični zakonik u kojem stoji: "ko kršeći propise ubije, povredi ili muči životinju, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest meseci" (čl. 269. Krivičnog zakonika Republike Srbije, Sl. gl. 85/05). Unapređenju krivičnopravne zaštite životinja u Srbiji značajno je doprinela kampanja "Zakon rešava Haos!" koju ORCA vodi od 2001. godine.

Zlostavljanje životinja kao socijalno neprihvatljivo ponašanje koje izaziva bol, patnju, distress i/ili smrt životinje, podrazumeva zanemarivanje, fizičko, seksualno i psihološko zlostavljanje. Njegovo tretiranje kao krivično delo veoma je značajno za unapređivanje zaštite životinja, ali i kao način za prevenciju nasilja u društvu, posebno interpersonalnog nasilja.

Do sada je u našoj zemlji zlostavljanje životinja bio prekršaj. Niske kazne (500-1000 dinara), kao i neadekvatan nadzor, doveli su do toga da skoro nikada nije izrečena kazna. Zbog toga smo svedoci čestih slučajeva teških oblika zlostavljanja životinja, kao što su sakaćenja, oslepljivanja, kamenovanja, spaljivanja i druge svirepe metode. S druge strane, u društvu vlada visoka tolerancija prema takvom ponašanju, a zabrinjavajuće je što su zlostavljači u velikom procentu maloletna lica, odnosno deca.

Kako bi se ova materija sveobuhvatno definisala, u skladu sa Prvom Rezolucijom o zaštiti životinja u SCG, a u cilju efikasnije borbe protiv nasilja i drugih negativnih pojava u društvu (problem pasa litalica i sl.), neophodno je da se za krivična dela kvalifikuju još i:

- napuštanje životinja, kao jedan od glavnih razloga za nastanak pasa litalica (ovo se posebno odnosi na životinju koja može biti opasna po okolinu)
- borbe između životinja ili između životinja i ljudi (njihovo organizovanje i održavanje, klađenje, držanje, gajenje, obuka, prodaja ovih životinja, kao i prisustvo ovim borbama)

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

- hordašenje, odnosno sakupljanje i gomilanje većeg broja životinja, pri čemu vlasnik može da zadovolji samo najminimalnije standarde ishrane, higijene i veterinarske nege i ne uspeva da reaguje na pogoršavanje stanja životinja i/ili staništa.

Takođe smatramo da bi kazne morale biti strožije kada je u pitanju svirepo i namerno zlostavljanje životinja, nezakonit lov i ribolov (trenutno je previđena novčana kazna ili kazna zatvora do šest meseci).

Bez obzira na sve ovo, činjenica da je Narodna Skupština Republike Srbije prepoznala zlostavljanje životinja, kao socijalno neprihvatljivo ponašanja i kvalifikovala ga krivičnim delom, predstavlja značajan korak napred u ovoj oblasti.

4. Rešavanje problema napuštenih životinja

14. februara 2005. godine, šest beogradskih udruženja za zaštitu životinja, potpisalo je sporazum o saradnji u oblasti rada na rešavanju problema pasa i mačaka lotalica u Beogradu i zajedničkom nastupu prema nadležnim državnim institucijama. Potpisnice ovog sporazuma su organizacije koje pojednično ulažu napore kako bi pomogle napuštenim životinjama, edukovale stanovništvo i tako doprinele skladnom suživotu ljudi i životinja u našem gradu:

1. Udruženje za pomoć napuštenim životinjama "Help Animals"
2. Udruženje za zaštitu životinja "Noa"
3. Društvo za zaštitu životinja "OAZA"
4. Udruženje za brigu o životinjama "Opstanak"
5. Društvo za zaštitu životinja "SoS Animals"
6. Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama - ORCA

25. februara, društva za zaštitu životinja uključena su u rad **Inicijativnog odbora za rešavanje problema pasa lotalica u Beogradu**, preko svog koordinatora, Elvira Burazerovića.

Šest beogradskih udruženja za zaštitu životinja, potpisnica sporazuma o saradnji, izradilo zajednički program za rešavanje problema beskućnih pasa u Beogradu. Ovaj program, udruženja su dostavila Gradu Beogradu u cilju zajedničke izrade programa za rešavanje problema beskućnih pasa u Beogradu, koji će zadovoljavati kriterijume humanosti i efikasnosti, odnosno programa koji će zajedno sprovoditi i oni koji vole životinje, ali i oni kojima one smetaju.

5. Zaštita oglednih životinja

ORCA uključena u rad Etičkog komiteta na medicinskom fakultetu

Februara 2005. godine, konstituisan je Etički komitet za zaštitu oglednih životinja na medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Predsednik Etičkog komiteta je prof. dr Ranka Samardžić, Institut za farmakologiju i toksikologiju medicinskog fakulteta, a članovi su: prof. dr Branka Šišić, Institut za patološku fiziologiju medicinskog fakulteta, prof. dr Vesna Starčević, Institut za fiziologiju medicinskog fakulteta, prof. dr Jugoslav Vasić, Katedra za hirurgiju Fakulteta veterinarske medicine, Pavlović Dragana, Institut za fiziologiju i Katarina Novaković, ORCA.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

Konferencija i tribina o oglednim životinjama

Od 12-15. maja 2005. ORCA je učestvovala na Konferenciji u Oslu pod nazivom 'Alternatives in the Mainstream: Innovations in life science education and training', u organizaciji InterNICHE i NOAH.

20. maja 2005. godine, ORCA je aktivno učestvovala na tribini u Novom Sadu gde je održala predavanje na temu zaštite oglednih životinja koje se koriste u obrazovanju. Tribinu je organizovala studentska organizacija "Josif Pančić". Nakon toga je usledila saradnja sa udruženjem SUUŽ.

6. ORCA postala članica CEEWEB

Na godišnjoj skupštini Centralno-istočnoevropske mreže za poboljšanje biodiverziteta koja je ove godine održana u Banji Vrujci u Srbiji, ORCA je postala članica CEEWEB. CEEWEB broji preko 70 organizacija iz 20 zemalja centralne i istočne Evrope koje su programski orijentisane ka zaštiti prirode i biodiverziteta.

Aktivnosti Mreže su usmerene ka očuvanju biodiverziteta i prirodnih resursa, kroz saradnju sa državnim organima i lokalnim zajednicama zemalja u regionu, kroz nadziranje, vrednovanje i pružanje podrške i pomoći pri sprovođenju međunarodnih konvencija, pre svega Konvencije o biodiverzitetu (CBD) i Konvencije o međunarodnom prometu ugroženim vrstama životinja i biljaka (CITES) - kao i kroz stalnu promociju održivog korišćenja prirodnih resursa, naročito u poljoprivredi i turizmu.

7. Savetovalište za zaštitu životinja

Savetovalište za zaštitu životinja nastavlja sa radom i u 2005. godini. Građani dobijaju različite informacije i savete u vezi sa zaštitom životinja putem elektronske pošte, ORCA info telefona i lično, dolaskom u prostorije Savetovališta za zaštitu životinja.

Analizom **elektronske pošte** koju su građani slali na orcabeograd@yahoo.com, dobijeni su podaci o zahtevima, molbama, odnosno prijavama građana vezano za različite teme iz oblasti zaštite životinja.

	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Ukupno
Ponuda udomljavanje	7	3	7	3	2	7	29
Potražnja udomljavanje	2	1	0	4	1	1	9
Izgubljeno	2	3	0	2	2	0	9
Nađeno	1	0	0	0	0	0	1
Prijave zlostavljanja	0	0	1	1	1	1	4
Prijave trovanja	1	3	0	0	0	0	4
Pravni savet	10	6	0	4	10	3	33
Učlanjenje	3	7	3	4	6	1	24
Saveti briga o životinjama	9	5	13	8	6	3	44
Razno	25	15	18	41	15	42	156

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

	Jul	Avg.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Ukupno
Ponuda udomljavanje	10	26	13	18	14	11	92
Potražnja udomljavanje	1	3	1	3	2	1	11
Izgubljeno	1		3	6	2	4	16
Nađeno				1		1	2
Prijave zlostavljanja	0	0	0	0	0	1	1
Prijave trovanja			3				3
Pravni savet		5	5	3	4	2	19
Učlanjenje	4	12	15	7	6	8	52
Saveti briga o životinjama	5	21	21	21	20	23	111
Razno	27	50	57	36	26	35	231

	Ukupno januar - jun 2005	Ukupno jul - decembar 2005	Ukupno 2005.
Ponuda udomljavanje	29	92	121
Potražnja udomljavanje	9	11	20
Izgubljeno	9	16	25
Nađeno	1	2	3
Prijave zlostavljanja	4	1	5
Prijave trovanja	4	3	7
Pravni savet	33	19	52
Učlanjenje	24	52	76
Saveti briga o životinjama	44	111	155
Razno	156	231	387

Pored elektronske pošte, za građane je otvoren i **ORCA info telefon** (064 235 325 9) putem koga je primljeno preko 400 poziva u toku 2005. godine: Takođe, građani su **dolaskom u prostorije** Savetovaništa za zaštitu životinja, bili u mogućnosti da dobiju informacije i savete iz oblasti zaštite životinja ili da prijave zlostavljanje životinja kome su prisustvovali. Prostorije savetovaništa za zaštitu životinja se nalaze na Vračaru u ulici Prote Mateje 36 (ulaz iz dvorišta), a za građane su otvorene jednom nedeljno – sredom, od 17 – 19h (tel: 243 – 86 – 53), a u toku 2005. godine, i u toku 2005. godine zabeležene su 72 posete građana.

8. Pomoć ugroženim životinjama

Akcija spasavanja mačke iz svetlarnika

Juna 2005. godine, ORCA volonteri i planinari društva "Železničar" su zajedno izvukli mačku iz duboke rupe, gde je bila 4 nedelje. Naime, mačka je propala kroz krov i upala u rupu duboku 5 metara, koja je zapravo bila nekadašnji svetlarnik zgrade u Dalmatinskoj ulici. Stanari Svetlana i Ranko Bugarski su nesrećnu mačku hranili kroz prozor od WC-a više od mesec dana. Tokom tog vremena, tražili su načine kako da je izbave odatle, ali svi pokušaji su ostali bezuspešni. Pozvali su vatrogasce, ali oni su rekli da se ne bave takvim stvarima, a kako kažu, šintere nisu smeli da pozovu, jer su se plašili da će je ubiti. Slučajno su naišli na ORCA-in štand i ispričali nam o problemu. Akcijom spasavanja mačke rukovodio je naš volonter Martin

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

Raspor, koji je zamolio alpiniste društva "Železničar" za saradnju. Planinar Miloš Busarčević spustio se užetom i mačku je stavio u transportni boks, koji je podignut na tavan. Svetlana

Mačka je prebačena u veterinarsku ordinaciju u YBC gde joj je ukazana prva pomoć. Ubrzo smo pronašli i prave vlasnike, Jelicu i Dušana Milanovića, koji su svoju ljubimicu tražili sve ovo vreme.

Akcija spasavanja psa iz šahta

Jula 2005. godine, pozvali su nas stanari zgrade u ulici Pere Četkovića 37, na Karaburmi i prijavili da se pas lualica već 5 dana nalazi u šahtu dubokom preko 4 metra. Prvo su za pomoć zvali šintere, ali oni su im odgovorili "da ne mogu da izvuku psa ali da znaju nekog ko bi to uradio za 1500 dinara". U međuvremenu su došli do ORCAinfo telefona i kad smo došli - bilo je jako teško proceniti u kakvom se stanju nalazi nesrećna životinja, jer je šaht jako uzan a na dnu se nalazila i žičana konstrukcija starog i zardjalog madraca. Stanari su danima hranili psa i spuštali mu vodu. Kažu da su im te četiri noći bile najteže.

Akcija spasavanja trajala je oko 3 sata. U pomoć su pritekli i naši prijatelji, veterinari iz YBC-a. Veterinar Andrija Daković je preplašenoj životinji dao sedativ, a onda smo psa uspjeli da izvučemo napolje. Odmah je dobio i infuziju kako bi se oporavio od stresnog iskustva, koje se, na zadovoljstvo svih, dobro završilo.

Akcija spasavanja psa iz bunara

Nakon spasavanje mačke iz svetlarnika i psa iz šahta, opet smo se našli u situaciji da pružimo pomoć psu koji je ovog puta bio zarobljen u bunaru. Ovaj bunar nalazi se na jednoj njivi u između Kvantaške pijace i naselja Altina, na putu za naselje Plavi Horizonti. Maša, kako smo je kasnije nazvali, provela je više dana u ovom, 3 metra dubokom bunaru, u kojem na sreću nije bilo vode. Mašu su pronašli geomeri koji su u blizini proveravali zemljište. Pretpostavljamo da ju je neko namerno tu ubacio.

Kada smo je izvukli na svetlost dana, videli smo kanap koju je bio urezan čitavom dužinom njenog vrata, i krvave tragove po celom vratu. Odmah po vađenju iz bunara, Mašu je operisao Dragan Ristanović, veterinar iz veterinarske ordinacije u YBC, koji je oslobodio kanapa, očistio i zašio ranu. Maša se uspešno oporavila u pansionu "Zlatni krst", nakon čega je udomljena.

Aska nije kriva

Avgusta 2005. godine, u medijsku pažnju je dospelo slučaj pit bul keruše Aske, koja je oštenila u vrtiću "Naša radost" u Valjevu. O njoj su se brinula deca, sakrivala je i branila od šintera. Zbog nepromišljenog pristupa, Aska je ozledila ljude koji su pokušali da je uhvate. Njeno ponašanje proglašeno je za agresivno, iako je ona samo branila štenad.

Brigu o Ask i njenim štencima preuzeli su aktivisti ORCA. Na taj način, želeli smo da doprinesemo rešavanju situacije – spasemo životinju koja bi stradala zbog velike "prašine" koja se podigla oko nje – i da ispunimo želju dece koja su o njoj brinula. Akciju smo sproveli uz pomoć Sekretarijata za zaštitu životne sredine grada Beograda, koji nam je ustupio vozilo veterinarske stanice "Beograd", kojim smo ih prevezli.

Ovaj slučaj je otvorio veliki broj pitanja, na koja godinama tražimo odgovore: pitanje sankcionisanja neodgovornog ponašanja vlasnika životinja; napuštanje životinja kao uzrok postojanja lualica; obeležavanje – što bi omogućilo kontrolu vlasnika; krivično gonjenje organizatora i učesnika borbi pasa; posebne mere i odgovornosti za vlasnike tzv. opasnih

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

Životinja i neophodnost donošenja Zakona o zaštiti životinja, kako bi se sprečili slični incidenti. Keruša Aska, postala je simbol koji treba da nas podseća na problem neodgovornog vlasništva sa kojim se susrećemo svakog dana.

Štene spašeno od davljenja u bitumenu

Septembra 2005. godine, kasno uveče smo dobili poziv od radnika sa gradilišta na Novom Beogradu, koji nas je obavestio da se štene sa gradilišta zavuklo i zaglavilo ispod cisterne iz koje curi bitumen. Odmah smo pošli na lice mesta, bez jasne predstave šta će nas tamo sačekati. Prostor ispod cisterne je bio veoma uzan i pristupačan samo sa jedne strane, tako da su naši volonteri jedva imali prostora da podvuku samo jednu ruku pod nju. Štene je bilo okrenuto glavom prema nama, i bilo je sasvim zalepljeno u bari bitumena. Nije se uopšte micalo. Samo po treptanju jednog oka moglo se zaključiti da je još uvek živo – drugo oko je zajedno sa polovinom lica i tela bilo potopljeno u debeli sloj bitumena u koji je iz minuta u minut sve dublje i dublje tonulo.

Akcija spasavanja je trajala gotovo četiri sata, dok štene, napokon, nije oslobođeno iz bitumena. U pola četiri noću bili smo toliko iscrpljeni da nismo imali snage ni da se radujemo. Štene, crna ženjica, starosti oko dva meseca, takođe je bilo iscrpljeno, a bilo je i u šoku, i osim disanja i treptanja nije davalo druge znake života. Odmah smo je odneli u veterinarsku ordinaciju u Yu Biznis Centru, gde joj je ukazana prva pomoć i izvršen sistematski pregled. Prali smo je više puta u nafti, jer je to bio jedini način da se stvrdnuti bitumen barem donekle rastvori i spere sa njene dlake. Srećom, osim izgadnelosti i šoka, nije pokazivala druge zdravstvene probleme i veterinar je predvideo brz oporavak.

9. Akcije ORCA

Obeležen 24. april – Dan zaštite oglednih životinja

Povodom 24. aprila Svetskog dana zaštite oglednih životinja, ORCA je, u okviru kampanje "miš ili Miš?", organizovala podelu promotivnog materijala i razgovor sa studentima onih fakulteta koji još nisu u potpunosti zamenili ogledne životinje - katedra za fiziologiju Fakulteta veterinarske medicine i biološki fakultet. Studenti su imali priliku da biraju između bedževa na kojima je miš (kompjuterski) ili Miš (pravi), i tako izraze svoj stav o zameni oglednih životinja u obrazovanju.

Na biomedicinskim fakultetima (biologija, medicina, veterina, farmacija, stomatologija i dr.) studenti koriste ogledne životinje kako bi unapredili svoje znanje. S druge strane u zemljama Evropske Unije ove životinje su zamenjene alternativama (CD, fizicki modeli, i dr.) – tako je unapredjena nastava i to bez ubijanja životinja. Zbog toga, tokom poslednje četiri godine, ORCA vodi kampanju "miš ili Miš?". Cilj ove kampanje je zamena oglednih životinja koje se koriste u obrazovanju, alternativama, u skladu sa konvencijom Saveta Evrope koja se odnosi na zaštitu ovih životinja. Do sada su, u okviru ove kampanje ali i mimo nje, ogledne životinje zamenjene na velikom broju katedri biomedicinskih fakulteta – osim biološkog fakulteta i katedre za fiziologiju Fakulteta veterinarske medicine.

Akcija: »Za Vas more, za njih mora?!«

ORCA je 18. juna 2005. godine, u okviru kampanje "Nisam lualica, ja sam napušten", organizovala akciju "Za Vas more, za njih mora?!", postavljanjem ORCA-štanda u ulici Kralja Milana ispred »Beogradjanke«. Cilj ove akcije bio je da se vlasnicima pasa, mačaka i ostalih ljubimaca uputi apel i molba da pre nego što odluče da krenu na odmor, obezbede privremeni smeštaj svom ljubimcu u nekom od pansiona ili kod prijatelja. Delili smo informativni materijal,

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

putem koga građani mogu pronaći potrebne informacije o mogućnostima smeštaja ljubimaca za vreme godišnjih odmora i saznati i nešto više o dokumentima koji su neophodni za putovanje sa ljubimcem u zemlje EU. U okviru akcije udomljavali smo napuštene životinje, građani su potpisivali peticiju za definisanje prava životinja u Ustavu RS, a bila je to i prilika za promovisanje rada prvog Savetovališta za zaštitu životinja.

Foto konkurs "Život lualica i domaćih životinja 2005."

Avgusta 2005. godine, u saradnji sa Foto kino savezom Srbije (FKSS), raspisali smo foto konkurs na temu "Život lualica i domaćih životinja 2005.". Na konkurs je pristiglo ukupno 278 fotografija od 60 autora, a bio je otvoren za sve stvaraoce u oblasti fotografije sa teritorije naše zemlje, kao i za članove FKSS van Srbije i Crne Gore.

Izložba fotografija je organizovana u oktobru 2005. i tom prilikom je žiri, u sastavu: Roman Đurić, KMF, Zoran Pavlović, KMF i Katarina Novaković, ORCA odabrali su nagradjene: **za kolekcije:** prva nagrada: *Jovan Njegović-Drndak* (Jadnici1, Jadnici2 i Jadnici3), druga nagrada: *Goran Malić MFFSJ* (Pasije popodne01, Pasije popodne02, Samozvani čuvar01, Potraga za hranom01) i treća nagrada: *Siniša Graovac KMF* (Purici, Rad u šumi, Bratkov vrh). Dodeljene su i **pohvale za kolekcije:** *Zoran Plamenac* (Posle žurke, Šetači, Golgeter, *Ivan Stanić* (Koljemo klempu1, Koljemo klempu2, Koljemo klempu3) i *Rajko Karišić KMF* (Tek rodjeno, Verni čuvar, U dvorištu, Gde su?). **Za fotografije:** prva nagrada: *Božana Marinček KMF* (Parking je zauzet), druga nagrada: *Milena Ilić* (Čekajući jaje) i treća nagrada: *Zita Kiš* (Odbačen). Dodeljene su i **pohvale za fotografije:** *Goran Stamenković* (Zatočenik) i *Lidija Bigdanović* (Moja kuća).

Prva BUS ADVERTISING akcija za životinje

Tokom čitavog avgusta 2005. godine, zahvaljujući marketinškoj agenciji MASEL BUS ADVERTISING i GSP-u beograđani su bili u prilici da vide prvu BUS advertising akciju posvećenu zaštiti životinja. Oni su nam ustupili 10 vozila u kojima su postavljeni naši plakati.

Obeležen Dan napuštenih životinja uz izložbu mešanaca i dečje crtanje po betonu

20. avgusta 2005. godine je u Tašmajdanskom parku u Beogradu obeležen Dan napuštenih životinja.

Izložba pasa mešanaca i rasnih pasa održana je sa preko 100 prijavljenih pasa. Žiri u sastavu: Neda Arnerić, glumica i vlasnica mešanca, Dina Prelević, glumica i vlasnica mešanca i Bojana Bulatović Bo, kantautor i vlasnica dva mešanca, nagradili su naj mešance 2005., i to:

1. Mladi psi:

- Najveći kicoš 2005. je štene **Lejdi**, vlasnice Mariane Hiršl. Lejdi je usvojena sa ulice;
- Najplemenitiji pogled 2005. ima kujica **Keti**, vlasnice Kristine Radovanović. Keti je gradski pas;
- Najveriji pas 2005. je kujica **Lucia**, vlasnice Tamara Berović. Lucija je takođe usvojena sa ulice;
- Najumiljatiji pas 2005. a u isto vreme i Najlepši rep Beograda 2005. je štene **Nero**, vlasnika Mihaila Čubrovića. Nero je pronađen na ulici;
- Najmešanac 2005. je kujica **Sara**, vlasnice Marije Tošić. Sara je usvojene nas prošlom štandu ORCA.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

2. Zreli psi:

- Najveći kicoš 2005. je pas **Crnko**, vlasnice Jovanović Jasmine. Ovaj pasa usvojen je iz ORCA;
- Najplemenitiji pogled 2005. ima kuja **Vuka**, vlasnika Zorana Stankovića. Vuka je gradski pas;
- Najčupaviji pas 2005. je pas **Maksa**, vlasnice Stanislave Radovanov. Maksa je nađen na Banovom Brdu;
- Najglasniji pas 2005. je pas **Aki**, vlasnice Milke Wolf. Aki je gradski pas;
- Najšareniji pas 2005. je pas **Švrća**, vlasnice Nade Milovanović;
- Najumiljtiji pas 2005. je kuja **Mala**, vlasnice Ines Jovović. Mala je uzeta sa ulice, kažu da voli burek;
- Najveriji pas 2005. je kuja **Sima**, vlasnika Simone Čupić. Sima je pronađena na Zrenjaniskom putu;
- Najlepši rep Beograda 2005. ima kuja **Lili**, vlasnice Emilije Bakić. Lili, inače usvojena iz ORCA, ponovila je prošlogodišnji uspeh i ponovo ponela ovu laskavu titulu;
- Najmešanac 2005. je kuja **Milica**, vlasnice Kristine Kovač. Milica je nekada bila gradski pas.

Dodeljena je i specijalna nagrada - Najbolja manekenka 2005. Ovu laskavu titulu ponela je kuja **Riply**, vlasnice Sandre Mandić. Riply je usvojena iz na prvoj izložbi mešanaca na Tašu, pre dve godine. Riply je pozirala na plakatima koji su najavljivali ovogodišnju izložbu.

Na kraju su prodefilovali ORCA psi (psi koji su usvojeni iz ORCA), među kojima je izabran Najživlji ORCA pas, vlasnice Aleksandre Srdanović. Njeno ime je **Lili**.

Nagrade za naj mešance su obezbedili: BENTO KRONEN, Kinološki savez Srbije i Crne Gore, časopis Zov, sokovi Moć Prirode i Velvet.

U dečjem takmičenju u crtanju na betonu, učestvovalo je preko 60-oro dece. Žiri u sastavu: Branka Drašković (pomoćnik Sekretara za obrazovanje Skupštine grada Beograda), Simona Čupić (istoričar umetnosti) i Vlada Petrović (dizajner), nagradili su najbolje dečji crteže na betonu. Nagrade su osvojili **Katarina Zečević** (četiri godine), **Marko Tanasnević** (šest godina) i **Mihajlo Janković** (devet godina). Nagrade za decu obezbedio je časopis National Geographic Junior.

Ovom prilikom smo organizovali i **udomljavanje napuštenih životinja**, kao i **potpisivanje peticije** za definisanje prava životinja u Ustavu RS. Udomljeno je 12 životinja - 6 pasa i 6 mačaka i prikupljeno 1000 potpisa. Veterinari iz veterinarske ordinacije "dr Maja Ilić" i Velveta davali su **besplatne veterinarske savete**. Nastavljena je akcija "**Aska nije kriva**", kojom ukazujemo da keruša Aska mora da preživi, ne samo zbog svojih štenaca, već i kao simbol neogovornog vlasništva sa kojim se suočavamo svaki dan u našoj zemlji.

ORCA na obeležavanju Dana mira!

Septembra 2005. godine, povodom Svetskog dana mira galerija Ozon nas je pozvala da budemo jedan od učesnika na ovoj manifestaciji. Ovom prilikom uspeali smo da pronađemo dom za jednu napuštenu macu.

Održan dvodnevni seminar "Zaštita životinja i mediji"

30. septembra i 01. oktobra 2005. godine održali smo **prvi seminar o zaštita životinja i medijima** u Specijalnom rezervatu prirode „Stari Begej - Carska bara“. Seminar je organizovan pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture RS i Britanskog kraljevskog društva za zaštitu životinja i uz podršku Narodne kancelarije predsednika Republike.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

Obeležena Svetska nedelja zaštite životinja

Svetska nedelja zaštite životinja se obeležava svake godine od 4. do 10. oktobra sa ciljem da se istaknu mnogobrojne uloge koje životinje igraju u našim životima kao i da se objasni ljudima zašto je važno učiniti svet bezbednijim i "saosećajnijim" mestom za životinje. Tim povodom, ORCA se ove godine uključila u kampanju WSPA (Svetsko društvo za zaštitu životinja) – **Napravi buku! (Make a noise!)** koja obuhvata niz raznovrsnih događaja u svim regionima sveta, uključujući i Balkan.

U okviru ove nedelje organizovali smo niz aktivisti: promotivne štandove, izložbu fotografija na temu „Život lualica i domaćih životinja“, tribinu „Aska nije kriva“, raspisivanje likovnog i literarnog konkursa „Kako bih pomogao životinjama“, udomljavanje napuštenih životinja, potpisivanje peticije za uvođenje prava životinja u Ustav RS i dr.

Obeležavanje ove nedelje započeli smo štandom na Trgu Nikole Pašića, 4. oktobra. Tom prilikom su udomljeni svi Askini štenci. U tome su nam pomagali aktivisti društva za zaštitu životinja iz Valjeva i deca iz valjevačkog obdaništa, koja su je štitila od šintera dok je boravila u dvorištu ovog obdaništa u Valjevu.

Predstavom vila i vilenjaka "u susret jeseni", 6. oktobra, Centar za brigu o deci Stari Grad uključio se u obeležavanje Svetske nedelje zaštite životinja. Ova predstava je bila posvećena deci koja polaze u prvi razred osnovne škole.

10. Prijave zlostavljanja životinja

Strihninska afera – trovanje pasa kod Hale Limes

Uoči odigravanja utakmice u okviru evropskog prvenstva u košarci, 16. i 17. septembra 2005. godine, postavljan je otrov na gradilištima preduzeća »Energoprojekt« (kod Hale Limes). Ovom prilikom otrovano je 12 pasa lualica, a kasnije je, nažalost, utvrđeno da je stradao mnogo veći broj životinja, preko 50 pasa i na desetine ptica.

Na naše insistiranje, i po nalogu Skupštine grada Beograda dva leša otrovanih pasa preneti su na Fakultet veterinarske medicine. Narednih dana izvršena je obdukcija, a uzorci tkiva poslani su na toksikološku analizu na VMA. Značajno je istaći da su prva dva poslata leša NISU bila od pasa koji su otrovani kod "Arene" - **došlo je do zamene leševa**. Zbog toga su doneta dva nova, koja su identifikovana preko fotografija.

Leševa je kod hale Limes pokupila šinterska služba Gradske veterinarske stanice. Ovom prilikom došlo je do verbalnog, a kasnije fizičkog obračuna između veterinara Đorđa Đokića i prof. dr Nade Prokić koja je fotografisala mrtve pse. Dežurna patrola policije izašla je na lice mesta i vratila foto aparat dr Nadi Prokić, koja se bez reči okrenula i otišla. Nakon mesec dana od obdukcije, 12. oktobra 2005. godine, Centar za kontrolu trovanja Instituta za toksikologiju i farmakologiju VMA, **potvrdio je prisustvo otrova strihnina** u krvi i organima otrovanih pasa.

Strihnin je alkaloid – brzi, nervni otrov. Ubrzo nakon uzimanja otrova dolazi do bolnih mišićnih kontrakcija i konvulzija. U jednoj od seriju grčeva dolazi do grča dijafragme, zastoja disanja i smrt nastaje usled gušenja. Zbog svoje izuzetne toksičnosti, strihnin je zabranjen za upotrebu od 2000. godine. Nekada se ovaj otrov koristio za trovanje glodara i pasa lualica, te su ga posedovali neki naučni instituti (naučni institut za veterinarstvo iz Kraljeva), pojedine veterinarske stanice (Užice, Požarevac, Valjevo, Beograd i dr.) i firme koje se bave Dezinfekcijom i Deratizacijom (DDD). Bez obzira na zabranu, on je još dugo ilegalno korišćen

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

široj Srbiji za trovanje pasa lualica od strane naučnih veterinarskih instituta i drugih veterinarskih organizacija, a po nalogu lokalnih samouprava. Značajno je naglasiti da ne postoji mogućnost da građani dodju u posed strihnina već samo pravna lica.

Povodom ovoga, a na osnovu prikupljenih dokaza podneli smo **krivičnu prijavu** protiv NN počinitelaca za krivična dela: izazivanja opšte opasnosti i zagađivanja životne sredine, IV opštinskom javnom tužilaštvu u Beogradu. Povodom ovog slučaja IV opštinsko tužilaštvo pokrenulo je predkrivični postupak. Strihninsku aferu su mediji aktivno pratili, ali se stalo sa procesuiranjem slučaja jer se istraga ne sprovodi i pored nebrojano intervencija od strane podnosioca krivičnih prijava.

Užas u Kafileriji u Vrbasu

Avgusta 2005. godine, otkriven je užas u "kafileriji" u Vrbasu. Naime, već duže vreme se u veterinarskoj stanici »Vrbas« odigrava pravi užas kada je u pitanju tretiranje uhvaćenih lualica. Zbog načina na koji se ove životinje hvataju, drže kavezima i na kraju usmrćuju, jedan od radnika više nije mogao da čuti. On svedoči o svim neljudskim i nezakonitim postupcima veterinarske stanice (na ovom mestu citiramo delove njegovog iskaza, koji se odnosi na tretiranje uhvaćenih životinja):

"Nakon hvatanja kerovi se sa ulica Vrbasa smeštaju u kaveze, gde i po nekoliko dana (i do deset) provode bez hrane i vode. Mršavi su - kost i koža, rebra im se vide. Međusobno se jedu. Leševi kerova koji stradaju u međusobnoj borbi zbog gladi izbacuju se iz kaveza. Dešava se da tri-četiri dana leševi leže tamo. Svuda oko kaveza i u njima, mogu se videti njihovi oglodani ostaci".

Pse koji prežive tih nekoliko dana, na kraju usmrćuju ubrizgavanjem insekticida Nuvana u pluća, od strane tehničara, evo na koji način:

"Kerovi se iz kaveza vade sajlom koja im stavlja oko vrata. Pored kaveza ima jedna višnja, na kojoj je odsečena grana, dosta jaka. Preko nje se baci sajla i povuče se ker gore. Tako on visi u vazduhu, hvata za zadnju nogu i tako daje injekcija. Onda se spusti na zemlju, i pušta. I onda on trči, trči. Neki ker trči po tri-četiri kruga pa ih onda skupljamo po žbunju. Al' ima, ima, ne kažem ja, on nekad pogodi, ne stigne ni iglu da izvadi i ker se umiri."

"Ima ih i agresivnih, pa ih ne sme izvaditi iz kaveza - ja sam svojim očima gledao i mogu da potvrdim šta radi: uzme štap, udari po glavi kera da ga ošamuti, onda ga ubaci u kavez. Ker tamo leži onesvešćen. Nekada takav ker i ugine, nekad se osvesti i stane na noge."

U svom dosadašnjem radu Veterinarska stanica Vrbas, obavljajući poslove hvatanja i uništavanja pasa i mačaka lualica, postupala na nezakonit način, grubo kršeći odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti životinja. Zbog toga smo obavestili nadležnu veterinarsku inspekciju o ovom slučaju i podneli prijavu protiv veterinarske stanice »Vrbas«.

Nedugo zatim, veterinarskoj stanici u Vrbasu zabranjen rad na poslovima hvatanja pasa lualica, rešenjem nadležnog veterinarskog inspektora. Zahvaljujući medijima koji su objektivno izveštavali o ovom slučaju, i oštroj reakciji javnosti brzom reakcijom veterinarskog inspektora zaustavljeno je nehumano i protivzakonito hvatanje i uništavanje pasa lualica!

Slučaj "Koceljeva" - pola godine kasnije

Pokrenuti potresnim pismom koje svedoči o događajima u opštini Koceljeva, odnosno o bahatom ponašanju nekih tzv. lovaca, koji su po protivzakonitoj odluci predsednika opštine, pucali u naseljenom mestu na životinje, izazivajući opštu opasnost i na kraju ubijajući psa pored deteta, podnete su krivične prijave protiv predsednika opštine Koceljeva - Veroljuba

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

Matića, predsednika LU "Tamnava" – Milorada Sofronijevića, Ilovočuvara – Kovačević Milorada i ubice psa Stojčić Dragana.

Nakon 6 meseci sve prijave su **odbačene kao neosnovane**, a ispostavilo se da prekršioc Zakona o lovstvu **ne mogu ni odgovarati** jer kaznene odredbe ovog zakona nisu usklađene sa važećim monetarnim sistemom. Ipak, po prijavi policije, sudija za prekršaje je po Zakonu o javnom redu i miru, ubicu psa, Stojčić Dragana proglasio krivim, oduzeo mu oružje i naplatio maksimalnu kaznu za remećenje javnog reda i mira u iznosu od 1000 dinara!

Povodom ovog slučaja ORCA je pisala Ministarstvu pravde RS i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, sa pitanjima u vezi sprovođenja propisa, a slučaj se ovde ne završava, jer smo nastavili sa gonjenjem - po privatnoj tužbi.

Građani Zemuna protiv najave nezakonite akcije uništavanja napuštenih pasa

15. jula 2005. godine, veliki broj zabrinutih građana Zemuna prijavilo nam je da su se na nekoliko mesta u ulicama Miće Radaković, Dragana Rakića, Save Burića i Prvomajske mogli videti plakati na kojima ih tzv. "Udruženje za zaštitu građana Zemuna" obaveštava da će "organizovati akciju uništavanja čopora pasa lotalica". Takođe, na svom plakatu, ovo udruženje ih upozorava da sutra u periodu od 8 do 12 časova "ne napuštaju svoje domove zbog opasnosti kojom bi bili izloženi u akciji uništavanja čopora".

Na plakatu nije navedeno kojim će se metodama sprovođiti uništavanje, ali je izričito naglašeno da će to biti opasno po građane koji se nađu na ulici.

Ova akcija, pored toga što je nehumana i grubo krši pravne propise iz ove oblasti, može pored životinja, ugroziti i bezbednost stanara, a posebno decu.

Povodom ovih najava, u ime velikog broja stanovnika Zemuna – roditelja, vlasnika pasa i drugih građana, obratili smo se za pomoć i podršku medijima sa molbom da nam pomognu da u najkraćem mogućem roku sprečimo najavljenju akciju. Naši aktivisti su u subotu, 16. jula, bili prisutni u naselju Sava Kovačević kako bi ovu akciju zaustavili i istovremeno utvrdili realno stanje vezano za brojnost i temperament pasa lotalica.

Najavljenju akcija ipak nije održana. Ipak, s obzirom da i dalje postoji opasnost od pokušaja da se ona sprovede u narednim danima, podneli smo prijave protiv NN počinitelaca OUP-u Zemun i o svemu obavestili i čelnike Skupštine grada Beograda.

Klanje svinja – zabava u Ravnom Selu

ORCA je podnela krivične prijave protiv organizatora etno festivala u Ravnom Selu povodom organizovanja javnog "sporog" klanja svinja. Prijave su podnete i protiv veterinarske inspekcije u Vrbasu koja nije sprečila ovakav način klanja.

12. februara 2005. godine, u Ravnom Selu kod Vrbasa organizovan je etno festival u okviru kojeg je prikazano tradicionalno klanje svinja na čak četiri načina. Centralni događaj je bila šopska svinjokolja tj. prikazivanje tradicionalnog klanja na srpski način. U ovom događaju nadmetalo se 8 ekipa. Svaka od njih imala je pet članova – tri muškarca, jedna žena i jedno dete. Klanje ovih svinja obavljeno je bez prethodnog omamljivanja, na ulici pred velikim brojem ljudi. Prema rečima organizatora ovaj događaj je bio odobren od strane veterinarske inspekcije koja je i sama učestvovala u njemu. Na taj način prekršen je Zakon o zdravstvenoj zaštiti životinja i Evropska konvencija o zaštiti životinja pri klanju, koju je naša država ratifikovala.

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

ORCA je podnela krivične prijave protiv organizatora etno festivala u Ravnom Selu povodom organizovanja javnog "sporog" klanja svinja. Prijave su podnete i protiv veterinarske inspekcije u Vrbasu koja nije sprečila ovakav način klanja. Takođe, ORCA zahteva da se po hitnom postupku pokrene proces izrade Zakona o zaštiti životinja.

11. Umrežavanje sa javnim institucijama i NVO

Narodna kancelarija podržala zaštitu životinja i rad ORCA

Septembra 2005. godine, narodna kancelarija predsednika Republike uputila je pismo podrške aktivnostima koje sprovodi ORCA cilju zaštite životinja. Na ovaj način ova institucija prepoznala je značaj i potrebu unapređivanja zaštite životinja u našoj zemlji, odnosno njen značaj za društvo u celini.

U pismu podrške, između ostalog, stoji: "Pitanje zaštite životinja je značajno društveno pitanje, jer se civilizacijski novo jednog društva može sagledati i kroz odnos tog društva prema životinjama. Samim tim aktivnosti Organizacije za poštovanje i brigu o životinjama "ORCA" koje su usmerene na promociju poštovanja, brige i odgovornog odnosa prema svim životinjama, u cilju skladnog suživota ljudi i životinja, su u interesu našeg društva u celini. Narodna kancelarija predsednika Republike prepoznaje značaj rada Organizacije za poštovanje i brigu o životinjama "ORCA", i podržava aktivnosti ove organizacije".

RBK Snowboard Session Euro Cup u znaku borbu protiv ubijanja životinja radi dobijanja krzna

Februara 2005. godine, na Kopaoniku je održan treći RBK SNOWBOARD SESSION. Ovo takmičenje je već postalo tradicionalno i s razlogom izaziva sve veću pažnju ne samo domaće, nego i strane javnosti. Po prvi put, održava se sa etiketom Euro Cupa. To znači da je takmičenje od ove godine podignuto na internacionalni nivo pod okriljem FIS-a. Na takmičenju se očekuje između 50 i 100 takmičara iz cele Evrope, među kojima će se naći i domaći sportisti za koje će to biti značajan korak dalje na putu afirmacije po svetskim standardima.

Organizatori Euro Cup - RBK Snowboard Session - sportsko udruženje "Fristajler" i Snoubord klub "Kobaz", podržali ORCA kampanju protiv gajenja i ubijanja životinja radi dobijanje krzna. Naši vrhunski sportisti, koji provode pola godine na snegu objasniće nam zašto njima nije potrebno krzno da budu najbolji!

12. ORCA dobila dva priznanja za svoj rad

Maja 2005. godine, Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama – ORCA primila dva priznanja za svoj rad. Naime, 10. maja 2005. godine u 11 časova Opština Zemun dodelila nam je zahvalnicu za **spašavanja srna i srndaća**, koji su, u drugoj polovini aprila bežali sa poplavljenog Ratnog ostrva. Zahvalnicu su dobili i druge organizacije i pojedinci koji su pomogli ovim životinjama (BEOKOM servis, Fakultet veterinarske medicine, pojedinci u LU Zemun i dr.).

Pored toga, 11. maja 2005. godine, u 20 časova u Hotelu Hyatt Regency Poslovna škola za public relations dodelila nam je priznanje za **najbolji PR u 2004. godini**, u kategoriji neprofitnih organizacija. Naime, ORCA je nominovana za nagradu za najbolji PR u okviru tradicionalne trinaeste akcije »Budi dobar i pokaži to drugima«. Kao razlog za nominaciju, u svom press materijalu, Poslovna škola za public relations navodi: »ORCA je svoje aktivnosti

Organizacija za poštovanje i brigu o životinjama

usmerila u pravcu građana, pokušavajući da u neposrednom kontaktu sa njima promoviše ideju o neophodnosti unapređivanja zaštite životinja u našoj zemlji. ORCA je putem ORCAinfo telefona, e-maila, štandova i novootvorenog savetovališta bila u svakodnevnom kontaktu sa građanima. Organizovano je više od 35 većih i manjih uličnih akcija koje su bile dobro praćene u medijima«